

TEKSTIILIMALLISTO JA MATERIAALI VAATTEESSA:

KREPPIVIIMEISTYS -JA PAINO

**Aalto-yliopiston taiteiden ja suunnittelun korkeakoulu
Tekstiilimallisto ja materiaali vaatteessa (9op) 2023**

30.11.2023

Emilia Kuurila

SISÄLTÖ

Johdanto:

- *Aikataulu*
- *Tehtävä*

Tunnilla käytävät tekniikat:

- *Kreppireservi*
- *Suora kreppipainanta*
- *Kerroksellinen kreppipainanta*
- *Kreppiviimeistys*

AIKATAULU

Viikko 48

24.11.2022

Tekniikka 2: Kreppiviimeistys ja -paino

09:15

Kokoontuminen painokangastyöpajassa

Kreppireservipainanta sekä suora kreppipainanta
+ Loppujen seulojen valotukset // Ella

12:00

Lounas

13:15

Työskentely painokangastyöpajassa jatkuu

Kreppiviimeistys

17:00

Päivä päättyy

TEHTÄVÄ

Aamupäivä:

- *Reservipastan valmistus (osa ryhmästä)*
- *Valmiiden painopohjien leikkaus (loput)*
- *Painaminen valmiille painopohjille*
 - *Kreppireservipainanta*
 - *Suora kreppipainanta*
 - *Kerroksellinen kreppipainanta*

Lounaan jälkeen:

- *Kreppiviimeistys näytteille*

Kahvitauot työskentelyn kannalta sopivana hetkenä!

KREPPIRESERVI

Kreppireservipainanta ja kerroksellinen kreppipaino Värimenetelmät 2 p.271-273

Pysyvät reservipastat:

- Kohopainopasta "turbo"
- Melting base-liimapasta (ei folio ja flock)
- Tekstiililakka
- Helmiäispainopasta

Pastoihin voidaan lisätä väripigmenttejä.

Työvaiheet:

1. Paina/maalaa reservipasta selluloosakankaalle (kreppireservi) tai selluloosakankaan päälle asetetun polyesterikankaan läpi (kerroksellinen kreppipaino). Kiinnitä kerrokselliset kankaat pöytäteipillä mattoon, jotta ne eivät irtoa toisistaan kaaviota nostettaessa. Korjaa irronneet kohdat pensselillä.
2. Anna kankaan kuivua ja kiinnitä pasta lämpöprässillä kunkin menetelmän mukaan. (esim. helmiäispasta 160 C 2x15 s)
3. Upota kangas 20% lipeäliuokseen 3-5 minuutiksi.

Käytä pitkävartisia nitrilihanskoja ja kasvovisiiriä.

Lipeälius on yleensä kursseja varten valmiiksi sekoitettu. Jos tarvitsset valkoista kangasta varten uuden liuoksen (tummat värit värjäävät liuosta) tai myöhemmin isomman määrän vaikka opinnäytettäsi varten, pyydä apua harjoitusmestarilta.

Kreppireservi

Kerroksellinen kreppipaino

4. Viimeistyspesut:

- Kylmä huuhtelu juoksevan veden alla n. 10 min.
- Neutralisointi vesi- ja etikkaliemessä jonka vahvuus **ph 7**, 10 min ajan. Vesi annostellaan sankoon ja mitataan ph-paperilla ja tarvittaessa lisätään muutama tippa etikkaa.
- Käytä pitkävartisia nitrilihanskoja ja kasvovisiiriä.**
- Huuhtelee.
- Kuivaa kangas tasolla.

SUORA KREPPIPAINANTA

Suora kreppipainanta Värimenetelmät 2 p.268-270

Lipeää sisältävä kreppipainopasta painetaan painokaaviolla käsittelemättömälle (ei merseroitu) selluloosakuidulle. Painetut alueet kutistuvat ja pinnasta tulee kolmiulotteinen. Vaikutus näkyy parhaiten harvasidoksisissa kankaissa.

Työvaiheet:

1. Kiinnitä kangas kulmista pöytäteipillä muovialustalle ja paina kreppipainopasta kuviokaaviolla kankaan läpi. Jos maalaat, älä käytä eläinperäisiä siveltimiä, ne sulavat lipeässä.
2. Irrota kangas pöydästä heti painamisen jälkeen ja ripusta se kuivaustangolle teipillä, jotta se pääsee kutistumaan.
3. Anna lipeän vaikuttaa kunnes kutistuminen on havaittavissa, kuitenkin max 30 min.
4. Viimeistysesut aloitetaan kun kutistumista ei ole enää havaittavissa tai viimeistään 30 min päästä painamisesta. **Muista pestä pöytä ja kuivaustanko huolellisesti heti viimeistysesujen jälkeen!**

5. Viimeistysesut:

- Kylmä huuhtelu juoksevan veden alla n. 10 min.
- Neutralisointi vesi- ja etikkaliemessä jonka vahvuus **ph 7**, 10 min ajan. Vesi annostellaan sankoon ja mitataan ph-paperilla ja tarvittaessa lisätään muutama tippa etikkaa. **Käytä pitkävartisia nitrilihanskoja ja kasvo-visiiriä.**
- Huuhtele.
- Kuivaa kangas tasolla.

SUORAN KREPPIPAINON PAINOPASTA P. 269

TEHTÄVÄ	APUAINETUOTE	PUUVILLA/PELLAVA	VISKOOSI
Paksunnosaine	Printex PS 10, 10 %	500-700 g	700-900 g
Emäs	Natriumhydroksidi (lipeä) 32 %	500-300 g	300-100 g
Yhteensä:		1000 g	1000 g

1. Käytä muovisia tai lasisia astioita, teräsastiat voivat vahingoittua lipeän vaikutuksesta.
2. Mittaa ja sekoita pastan ainesosat vetokaapissa ja muista suojarustus. Lisäinfoa löytyy s.269-270 Värimenetelmät II-kirjasta.

KERROKSELLINEN KREPPIPAINANTA

- *Selluloosapohjaisille kankaille, jotka on kiinnitetty toisiinsa ompelemalla tai binderiä sisältävällä painopastalla painamalla (esim. helmiäispainopasta)*
- *Kankaan upottaminen 20% lipeäliukseen n. 3-5min*
- *Kylmä huuhtelu juoksevan veden alla n. 10min*
- *Neutralointi vesi- ja etikkaliemessä (ph7)*
 - *Suomessa vesijohtoveden ph n. 6,5*
 - *Neutralointia varten suureen sangolliseen vettä on laitettu muutama teelusikallinen 10% etikkaa*
- *Huolellinen huuhtelu vedellä ja kuivaus tasolla*
- *Vesi- ja etikkaliemi toimii happamana ”vastavoimana” emäksiselle kreppiliuokselle (vaikka pH laskeekin etikan lisäämisestä alle 7)*
- *Haasteena saada kerrokset pysymään kiinni toisissaan*

KREPPIVIIMEISTYS

Nimitystä käytetään selluloosapohjaisille kudotuille tai neulotuille materiaaleille tehtävästä viimeistyksestä, jossa kangas:

- Upotetaan 20% lipeäliukseen ja neutraloidaan vesi- ja etikkaliemessä (ph7)*
- Kerroksellinen kreppipainanta, kreppireservi*
- Viskoosi sietää huonosti kreppimenetelmää*
- Kreppimenetelmä syövyttää villakuituja*
- Merseroituhin puuvillalankoihin tai -kankaisiin kreppiviimeistys ei juurikaan vaikuta, koska merseroitiprosessissa on jo käytetty samaa ainetta*
- Kreppi, eli cloque -tekniikka toimii parhaiten harvaan kudotuille materiaaleille*
- Vesi- ja etikkaliemessä neutralointi välttämätön kaikissa kreppitekniikoissa*

Anni Salonen, BA Graduate Collection,
2018 / Kuvat: Guillaume Roujas